

26 października 2015 r. prezydent Andrzej Duda podpisał ustawę o zmianie ustawy – Prawo o stowarzyszeniach oraz niektórych innych ustaw. Uchwalona ustawa stara wyjść naprzeciw zgłaszanym od lat przez organizacje pozarządowe postulatом zmian prawnych ułatwiających zakładanie i funkcjonowanie korporacyjnych osób prawnych jakimi są stowarzyszenia. Po wejściu w życie nowych przepisów starosta czyli organ nadzoru nie będzie uczestniczył w powstawaniu i rejestrowaniu stowarzyszeń. Dotychczas starosta badał statuty nowopowstających stowarzyszeń, które otrzymał do sądów.

Zgodnie z nowelą tylko sąd oceni poprawność statutu rejestrującego się stowarzyszenia. Obowiązkiem sądu będzie przesłanie do organu nadzoru statutu organizacji po jej zarejestrowaniu. Ponadto nowelizacja wprowadza również zasadę, że żądania nadzoru (żądanie dostarczenia odpisów uchwał walnego zebrania i niezbędnych wyjaśnień) muszą być uzasadnione. Sam nadzór może być sprawowany "wyłącznie w zakresie zgodności działania stowarzyszeń z przepisami prawa i postanowieniami statutu".

Do najistotniejszych zmian wprowadzanych ustawą należy:

- przyznanie stowarzyszeniom uprawnienia do reprezentowania w zakresie swoich celów statutowych interesów zbiorowych swoich członków wobec organów władzy publicznej,
- przesądzenie możliwość wynagradzania członków zarządu stowarzyszenia za czynności wykonywane w związku z pełnioną funkcją w organizacji. Ustawa przewiduje, że w umowach między stowarzyszeniem a członkiem zarządu oraz w sporach z nimi stowarzyszenie reprezentuje członek organu kontroli wewnętrznej lub pełnomocnik powołany uchwałą walnego zebrania członków lub delegatów. Wynagradzanie członków zarządu będzie możliwe, tylko wówczas kiedy statut stowarzyszenia wyraźnie taką możliwość będzie przewidywał,
- zredukowanie minimalnej liczby członków założycieli stowarzyszenia z obecnych 15 do 7 członków. Zmiana ta ułatwi proces tworzenia nowych stowarzyszeń oraz, co istotne, ułatwi funkcjonowanie już istniejących,
- wprowadzenie wymogu określenia w statucie warunków jakie muszą być spełnione aby terenowa jednostka organizacyjna mogła uzyskać osobowość prawną, jeżeli taką możliwość przewiduje statut. Dookreślono również, że terenowa jednostka organizacyjna z osobowością prawną działa na podstawie statutu organizacji macierzystej w zakresie i w sposób w nim określony, oraz że pozostały po jej likwidacji majątek pozostaje majątkiem stowarzyszenia. W praktyce sądów rejestrowych zdarzają się bowiem przypadki, że terenowa jednostka organizacyjna, której statut umożliwia uzyskanie osobowości prawnej jest wpisywana do Krajowego Rejestru Sądowego wraz z własnym statutom, zamiast działać w oparciu o statut stowarzyszenia macierzystego,
- umożliwienie wprowadzenia do terenowej jednostki organizacyjnej z osobowością prawną zarządu komisarycznego uchwałą określonego w statucie organu stowarzyszenia, jeżeli jej działalność wykazuje rażące lub uporczywe naruszanie przepisów prawa lub statutu stowarzyszenia i statut stowarzyszenia tak stanowi,
- zniesienie „nadzoru” starosty na etapie rejestracji stowarzyszenia (czyli możliwość wypowiedzenia się w sprawie wniosku o rejestrację stowarzyszenia oraz przystąpienia do postępowania jako zainteresowany). Zmiana ta niewątpliwie przyczyni się do uproszczenia i skrócenia procedury wpisu stowarzyszenia do Krajowego Rejestru Sądowego,
- wprowadzenie obowiązku badania przez sąd rejestrowy, w postępowaniu o wpis terenowej jednostki organizacyjnej do KRS, czy zostały spełnione przez nią warunki uzyskania osobowości

Mniejszy nadzór starosty nad stowarzyszeniami

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: czwartek, 29, październik 2015 23:00

Barbara Łączna

Odsłony: 1520

prawnej określone w statucie,

- dookreślenie, że postępowanie w sprawach o wpis stowarzyszenia oraz terenowych jednostek organizacyjnych do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych (...) jest wolne od opłat sądowych,
- dookreślenie, że organ nadzoru wykonuje swoje uprawnienia wyłącznie w zakresie legalności działalności stowarzyszenia oraz w przypadku żądania wyjaśnień winien wskazać uzasadnienie ich żądania,
- upodmiotowienia stowarzyszeń zwykłych przyznając im zdolność prawną (czyniąc z nich "ułamne", czy też "ustawowe" osoby prawne), jednocześnie określając zakres odpowiedzialności za zaciągane zobowiązania oraz warunki ich zaciągania. Stowarzyszenia zwykłe będą mogły finansować swoją działalność również z darowizn, spadków, zapisów, dochodów z majątku stowarzyszenia, z ofiarności publicznej, a także będą mogły na ogólnych zasadach uzyskiwać dotacje oraz prowadzić nieodpłatną działalność pożytku publicznego,
- wprowadzono ewidencje stowarzyszeń zwykłych prowadzoną przez organ nadzoru.

Poza zmianami dotyczącymi Prawa o stowarzyszeniach, ustawa przewiduje nowelizację ustawy: o prawie autorskim i prawach pokrewnych, ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników, ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym, Prawa o szkolnictwie wyższym i Kodeksu wyborczego. Są to głównie konsekwencje wprowadzonych zmian.

Co do zasady ustawa ma wejść w życie po upływie sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia. Stowarzyszenia będą miały okres 24 miesięcy na dostosowanie swoich statutów do przepisów ustawy. Ten sam okres przewidziany jest na wpis stowarzyszeń zwykłych do ewidencji. Brak wpisu w powołanym terminie skutkował będzie rozwiązaniem stowarzyszenia zwykłego z mocy prawa.